

JAUNIMO PROBLEMŲ SPRENDIMO ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2020–2023 METŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo problemų sprendimo Švenčionių rajono savivaldybėje planas (toliau – Planas) skirtas Švenčionių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) teritorijoje veikiančioms įstaigoms ir institucijoms, formuojančioms jaunimo politiką Savivaldybėje. Planu siekiama spręsti jaunimo problemas bei kurti darnią aplinką ir užtikrinti tęstinę jaunimo politiką sudarant palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei.

2. Planas parengtas vadovaujantis Jaunimo politikos pagrindų įstatymu, Savivaldybės 2020–2022 metų strateginiu veiklos planu, kitais teisės aktais.

3. Savivaldybės strateginiame plane suformuluotoje vizijoje dalis elementų orientuota į jaunus žmones: „Švenčionių rajonas – viena miškingiausių ir ežeringiausių šalies savivaldybių, kultūrinės tradicijas puoselėjantis kraštas, patrauklus gyvenimui ir poilsiui. Subalansuota kaimo ir miesto plėtra, išvystyta inžinerinė ir susisiekimo infrastruktūra užtikrina verslo plėtrą bei rajono investicinį patrauklumą, gyvenimo kokybės augimą. Geranoriškų, kūrybingų ir iniciatyvių žmonių bendruomenė aktyviai dalyvauja kuriant saugią, šiuolaikišką gyvenamąją aplinką bei socialinę infrastruktūrą, tausoja istorinį paveldą bei gamtinius išteklius. Tai kraštas, į kurį norisi sugrįžti...“

4. Savivaldybės jaunimo politika siekiama sudaryti sąlygas formuoti intelektualiai, pilietinei, demokratinei asmenybei, padėti jaunimui integruotis į politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį rajono bei šalies gyvenimą.

5. Plane, analizuojant Savivaldybės jaunimo politikos situaciją, išorinės ir vidinės aplinkos veiksniai (II skyrius), nustatomos prioritetinės veiklos kryptys (III skyrius), pagrindiniai tikslai ir uždaviniai (IV skyrius), priede pateikiamas Plano priemonių planas.

6. Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme.

II SKYRIUS ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

7. Analizei atlikti naudojami 2019 m. atlikto Savivaldybės jaunimo problematikos tyrimo (toliau – Tyrimo) duomenys, taip pat 2020 m. II–III ketv. vykusių neformalių jaunimo grupių bei su jaunimu dirbančių organizacijų atstovų bei kitų tikslinių grupių diskusijų rezultatai.

8. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. Švenčionių rajone gyveno apie 0,8 proc. Lietuvos gyventojų (23,4 tūkst.). Savivaldybės mastu jauni žmonės (14–29 m.) sudaro 18 proc. visų gyventojų (4201 tūkst.). Daugiausia šio amžiaus grupės Švenčionių rajone registruotų jaunuolių yra 26 metų (319), 25 m. (307), 24 m. (307) ir 19 (296). 61 proc. (2558) jaunų žmonių gyvena Švenčionių rajono miestuose (Švenčionyse (753), Švenčionėliuose (859) ir Pabradėje (946).

9. Švenčionių rajono savivaldybė užima 2,6 proc. Lietuvos ploto bei 17 proc. Vilniaus apskrities ploto.

10. Rajone yra 11 seniūnijų. Diskusijų metu pažymėta, jog seniūnijų lygmeniu į jaunimo interesus atsižvelgiama.

11. Lietuvoje yra sukurta teisinė bazė ir institucinė sistema jaunimo politikai formuoti ir įgyvendinti. Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme (toliau – JPPĮ) nustatyti

jaunimo politikos įgyvendinimo principai, sritys, jaunimo politikos įgyvendinimas: organizavimas ir valdymas. Siekiant sudaryti tinkamas sąlygas jauniems žmonėms aktyviai dalyvauti atviroje ir demokratinėje visuomenėje, įgyvendinamos programos, kuriomis skatinamas jaunimo nevyriausybinių organizacijų dalyvavimas ir įsitraukimas formuojant jaunimo politiką, stiprinami jų ryšiai su valstybės ir savivaldybių institucijomis, kaimo bei miesto bendruomenėmis, teikiama ES struktūrinių fondų ir kitų ES programų parama jaunimo politikos plėtrai.

12. Savivaldybėje veikla vykdoma vadovaujantis Savivaldybės strateginiu veiklos planu ir Savivaldybės strateginiu plėtros planu.

13. Savivaldybės strateginiame plane numatyta skirti dėmesį savivaldybės ekonominiam potencialui vystyti, susisiekimo ir kitos infrastruktūros plėtrai, turizmo paslaugų plėtrai, švietimo ir ugdymo paslaugų kokybės plėtrai bei socialinės atskirties mažinimui.

14. Pagal JPPĮ nuostatas, savivaldybės institucijos formuoja ir įgyvendina Savivaldybės jaunimo politiką. Šią funkciją padeda atlikti Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius ir Savivaldybės jaunimo reikalų taryba.

15. Vadovaujantis Tyrimo duomenimis, 68 proc. Savivaldybės jaunimo galima priskirti žemai politinio-pilietinio aktyvumo kategorijai. 26 proc. politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis – vidutinis, 6 proc. – pasižymi aukštu politiniu-pilietiniu aktyvumu. 26 proc. apklaustųjų politiką vertina pozityviai (pagal požiūrį į politiką negatyvumo rodiklį).

16. Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2019 m. gruodžio mėn. Vilniaus teritorinės darbo biržos Švenčionių skyriuje registruota 150 jaunų bedarbių. 2020 m. jaunų žmonių (16–29 m.) nedarbo lygis Savivaldybėje – 6 proc.

17. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 m. Švenčionių rajone vidutinis bruto darbo užmokestis 783,3 Eur, 19 proc. mažesnis už vidutinį bruto darbo užmokestį šalyje (970,30 Eur).

18. Tyrimo duomenimis, tėvų paramą, kaip pajamų šaltinį, nurodė net 64 proc. jaunuolių, 33 proc. pagrindiniu pajamų šaltiniu nurodo uždarbį, 8 proc. studijoms skiriamą stipendiją.

19. Anot Tyrimo respondentų, vienas iš svarbių faktorių, užtikrinančių geras gyvenimo sąlygas ir savarankiškumą, yra gyvenamasis būstas. Didžioji dauguma jaunuolių (67 proc.) gyvena jų tėvams priklausančiame būste, 8 proc. nurodė, jog gyvenamąjį būstą nuomojasi. Bendros nuosavybės ar nuosavame būste gyvena 13 proc. respondentų.

20. 2019 m. 6 jaunoms šeimoms ir 1 vienišam jaunam žmogui buvo išnuomotas Savivaldybės būstas.

21. 2019 m. 310 jaunų žmonių buvo suteiktos socialinių išmokų paslaugos.

22. Jauni žmonės, norintys dirbti vasarą, sunkiai randa darbą, vietos verslo įmonės nėra suinteresuotos priimti jaunimą (ypač nepilnamečius) legaliam sezoniniam darbui.

23. Kaip vieną iš svarbiausių nemotyvuojančių ekonominių veiksnių, jaunimas įvardija minimalios algos ir pašalpos skirtumą. Taip pat jaunimas pabrėžia priemonių verslumui skatinti, taip pat informacijos ir sąlygų pradėti nuosavą verslą trūkumą.

24. Savivaldybėje yra įkurtas Švenčionių rajono verslo plėtros fondas, teikiantis paramą smulkaus ir vidutinio verslo vystymui. Šio fondo viena iš prioritetinių finansuojamų sričių – jauni žmonės (14–29 m). 2019 m. paramos verslo steigimui ir plėtrai kreipėsi 12 jaunų žmonių. Jiems buvo skirta 14 100 Eur.

25. Savivaldybėje 2020 m. patvirtinta Savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programa, kurioje 2020 m. liepos–rugpjūčio mėn. dalyvavo 3 jaunuoliai.

26. 12 proc. Tyrimo respondentų turi savo verslą, dalyvauja šeimos versle arba yra verslo partneriai, 4 proc. planuoja turėti savo verslą. Dauguma jaunuolių nėra susipažinę su verslumo skatinimo politika ar reikalavimais pradėti verslą Lietuvoje.

27. Švenčionių rajono savivaldybė patiria tiek vidinės, tiek tarptautinės migracijos padarinius – jaunimas išvažiuoja studijuoti ar dirbti į didžiuosius Lietuvos miestus bei vis dažniau renkasi išvykti iš šalies. Iš Švenčionių rajono savivaldybės 2019 m. išvyko 171 jaunas žmogus.

28. Švenčionių rajono savivaldybė etniškai gana įvairi: 48 proc. lietuvių, 29 proc. lenkų, 16 proc. rusų, 5 proc. baltarusių bei 2 proc. kitų tautybių gyventojų.

29. Diskusijų dalyviai pastebi, jog vyrauja kitų amžiaus grupių negatyvus požiūris į jaunas žmones; dažnai teigiama, jog jauni žmonės pasyvūs bei neturi pakankamai gebėjimų konstruktyviai dalyvauti priimančiam sprendimui.

30. Aktuali socialinės įtraukties problema, ypač dirbant su mažiau galimybių turinčiu, pažeidžiamu, socialiai atskirtu dėl gyvenamosios vietos ar ekonominės padėties, pasyviu jaunimu.

31. 64 proc. Tyrimo respondentų šiuo metu neturi jokios priklausomybės nuo alkoholio. 26 proc. patenka į rizikos grupę, 10 proc. jau turi priklausomybę nuo alkoholio arba didelį pavojų jai atsirasti. Tyrimo duomenys rodo, jog didelis pavojus arba priklausomybė nuo alkoholio dažniau būdinga vyrams. Taip pat didesnis pavojus arba priklausomybė nuo alkoholio dažniau būdinga jaunesnio amžiaus jaunuolių grupei (14–18 m.).

32. 77 proc. Tyrimo respondentų nėra vartoję ir nenorėtų pabandyti narkotikų. 3 proc. nėra bandę, bet norėtų pabandyti. 5 proc. nurodė, kad nenori atsakyti į klausimą apie narkotinių medžiagų vartojimą. 5 proc. bandė vartoti (kartą ar keletą kartų), o 3 proc. vartoja pastoviai.

33. Tyrimo duomenimis, apie 46 proc. apklaustųjų lytinį gyvenimą pradeda būdami 17–18 m. 47 proc. apklaustųjų nurodė, jog nesinaudoja arba retai naudojasi kontraceptinėmis priemonėmis. Tik 31 proc. apklaustųjų šias priemones pasirenka, kad apsisaugotų nuo lytiniu keliu plintančių ligų bei nėštumo. Nors respondentai teigia, jog informacijos šia tema netrūksta, tačiau rekomenduoja įgyvendinti tikslingesnes veiklas (pavyzdžiui, konsultacijas, seminarus) lytiniam švietimui užtikrinti.

34. VAVPK Švenčionių rajono policijos komisariato duomenimis, 2019 m. jaunų žmonių (14–18 m.), įtariamų (kaltinamų) padarius nusikalstamas veikas, buvo 38. Jaunų žmonių, įtariamų (kaltinamų) padarius nusikalstamas veikas, susijusias su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis – 8.

35. Vilniaus apygardos probacijos tarnybos savivaldybių probacijos skyriaus, veikiančio Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje, duomenimis, 2019 m. jaunuolių, grįžusių iš įkalinimo įstaigų, buvo 3.

36. 38 proc. mokinių pasižymi gera psichologine savijauta, 49 proc. per pastarąjį mėnesį susidūrė su juos kankinančiu nerimu, nemiga ar liūdesiu. 13 proc. pasižymi bloga psichine savijauta. Tyrimo rezultatai rodo, kad tie apklaustieji, kurie geriau jaučiasi fiziškai, geriau jaučiasi ir psichologiškai.

37. Atsižvelgiant į Tyrimo duomenis, galima teigti, kad savo laisvalaikiu patenkinti 78 proc. apklaustųjų; daug galimybių įdomiai praleisti laisvalaikį turi 73 proc. respondentų, o pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą – 65 proc. Tyrimo dalyvių. Tyrimo rezultatai rodo, kad savo laisvalaikiu labiau patenkinti yra tie respondentai, kurių manymu jie turi daug galimybių jį praleisti įdomiai bei pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio leidimo formą. Pozityviausiai savo laisvalaikio praleidimą vertino jauniausios amžiaus grupės (14–18 m.) atstovai.

38. Švenčionių rajone veikia 3 atvirosios jaunimo erdvės, vykdomas mobilusis darbas su jaunimu.

39. Savivaldybėje yra daug atnaujintų bendruomenės centrų, kurie suteikia patalpas jaunimui, gyvenančiam kaimiškose vietovėse, jei jaunimas neturi galimybės dalyvauti veikloje miestuose. Sutvarkytos rajono miesto viešosios erdvės, įrengtos naujos daugiafunkcės sporto aikštelės, kurios pritaikytos jaunimo poreikiams.

40. Jauni žmonės internetu naudojasi tiek mokykloje, tiek namuose, tiek darbinėje aplinkoje, tad kompiuterinis raštingumas pripažįstamas svarbiu jaunimo gebėjimu.

41. Diskusijų metu išryškėja, jog mobilieji telefonai, kompiuteriai ir kitos naujos technologijos užima svarbią jauno žmogaus kasdienybės dalį.

42. Technologijų prieinamumas leidžia jauniems žmonėms ugdyti ankstyvius kompiuterinio raštingumo įgūdžius ir pasiekti ne tik teigiamą, bet ir neigiamą informaciją. Patys jauni žmonės neigiamai vertina faktą, jog jų bendraamžiai daug laiko praleidžia prie kompiuterio,

internete, neigiamai vertina kompiuterinių žaidimų daromą įtaką, nori, jog būtų praleidžiama daugiau laiko bendraujant realiai.

43. Pažymėtina komunikacijos ir informacijos gavimo ar dalinimosi funkcija. Didžioji dalis jaunimo naudojami socialiniais tinklais ar kitomis bendrauti, dalintis informacija padedančiomis platformomis. Formalaus švietimo sistemoje naujų technologijų teikiamos galimybės nėra išnaudojamos iki galo.

44. Tyrimo respondentai nurodė, kad laisvalaikio metu dažniausiai internetu naudojamasi 1–3 val. per dieną (36 proc.). 5 valandas ar ilgiau internetu naudojami 34 proc. apklaustųjų. 24 proc. internetu naudojami 3–5 val. per dieną. Iki valandos naudodamiesi internetu praleidžia 6 proc. respondentų.

45. Jaunuoliai didesnę savo laiko dalį praleidžia naudodami išmaniuosius įrenginius bei kitas naujas technologijas, kai formalusis ir neformalusis ugdymas dėl COVID-19 viruso vykdomas nuotoliniu būdu.

46. COVID-19 pandemija ir jos pasekmės jauniems žmonėms kelia rimtų iššūkių – tiek įvairių psichologinę sveikatą neigiamai veikiančių baimių dėl ateities, tiek socialinių problemų, kylančių dėl ugdymosi, užimtumo, konsultavimo, palydėjimo ir kt. sistemų trikdžių.

47. Didžioji dauguma institucijų (kultūros, policijos, sporto bei kt.) naudoja naujas technologijas ugdymo (pavyzdžiui, elektroniniai dienynai) ar kitų veiklų su jaunimu metu. Susiduriama su vyresnio amžiaus specialistų žinių ir kompetencijos trūkumu, dėl to gali atsirasti kartų konfliktai, sunkiai suprantama šiuolaikinio jaunimo bendravimo kultūra, pomėgiai ir interesai.

48. Jaunuoliai neigiamai vertina mažą technologijų ir naujausios informacijos naudojimą mokymo procesuose – tad būtina aktualizuoti naujos informacijos, kurią jauni žmonės pasiekia greičiau, įtraukimą į mokymo procesus.

49. Jaunuoliai po nuotolinio ugdymo užsiėmimų nenori naudoti technologijų, išmaniųjų įrenginių.

50. Savivaldybėje jaunimo politika gana plačiai reglamentuota, sudarytos prielaidos tolimesniai jaunimo politikos vystymui.

51. Savivaldybėje 2009 m. patvirtinta Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo politikos koncepcija, numatanti pagrindinius jaunimo politikos tikslus, veiklos principus, jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų ir savivaldybės santykius, numatoma jaunimo politikos plėtros vizija savivaldybėje.

52. Savivaldybėje suformuota Savivaldybės jaunimo reikalų taryba, kuri sudaryta pariteto principu iš 6 savivaldybės deleguotų ir 6 jaunimo atstovų. Jaunimo atstovai išrinkti viešame visuotiniame jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų, mokinių ir studentų savivaldos atstovų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, susirinkime. Savivaldybės jaunimo reikalų taryba turi savo nuostatus, veiklos planą, teikia metinę veiklos ataskaitą Savivaldybės tarybai.

53. Savivaldybėje įsteigtas atskiras jaunimo reikalų koordinatoriaus (JRK) etatas. JRK turi veiklos planą, ketvirčių ir metinę veiklos ataskaitas, kurias teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai bei Jaunimo reikalų departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

54. Savivaldybėje nėra įsteigta regioninė jaunimo organizacijų taryba. Diskusijų metu jaunuoliai išsakė nuomonę, kad atskiros organizacijos, kuri atstovautų kitoms rajono jaunimo organizacijoms, nereikia.

55. Savivaldybėje yra registruota 15 jaunimo organizacijų. 2019 m. realią veiklą vykdė 2 – Švenčionių profesinio rengimo centro moksleivių bendrija „Viltis“ (260 narių) ir Lietuvos Respublikos Šaulių sąjungos Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo 10 rinktinės Švenčionių rajono 13 kuopa (55 nariai).

56. Jaunimas, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos į jaunimo politikos formavimą įsitraukia per Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklą, taip pat gali dalyvauti Savivaldybės tarybos, komitetų ar komisijų posėdžiuose.

57. Savivaldybės biudžete kiekvienai metais jaunimo politikos įgyvendinimo priemonėms skiriama 20 tūkst. eurų.

58. Savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose jaunimo politikai formuoti yra atskiras uždavinys ir priemonės. Su jaunimo tiksline amžiaus grupe susiję tikslai numatyti strateginio plėtros plano atskirose programose ir priemonėse, kurios detalizuojamos aktyvios darbo rinkos, kultūros, socialinės paramos, švietimo ir sporto bei sveikos visuomenės programose. Minėtose programose numatytas priemonės pavedama vykdyti tiems Savivaldybės skyriams ir institucijoms, kurių funkcijos susijusios su socialinėmis paslaugomis, kultūra, sportu, švietimu.

59. Savivaldybėje yra įgyvendinamas jaunimo savanoriškos tarnybos modelis. 2020 m. ilgalaike (ne mažiau nei 3 mėnesius) savanorišką veiklą pagal jaunimo savanoriškos tarnybos modelį atliekančių jaunų žmonių skaičius – 11. Rajone akredituotos 7 savanorius priimančios organizacijos.

60. Švenčionių rajono jaunimo atstovai skatinami dalyvauti tarptautiniuose jaunimo projektuose. Iš Savivaldybės biudžeto lėšų skiriamas finansavimas jaunuoliams vyksti į tarptautinius projektus. Tarptautiniuose projektuose dalyvavę jaunuoliai įgytas žinias ir patirtį naudoja organizuodami veiklas jauniems žmonėms Švenčionių rajone.

61. Savivaldybėje įgyvendinamos ir iš Savivaldybės biudžeto lėšų finansuojamos programos ir projektai, skirti jaunimo lyderiams ugdyti, jaunimo lyderystės įgūdžiams stiprinti.

62. Iš Savivaldybės biudžeto lėšų skirtas finansavimas jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei pagal galimybes neformalių jaunimo grupių jaunimo veikloms (programoms, projektams, iniciatyvoms ir pan.) įgyvendinti.

III SKYRIUS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

63. Išanalizavus esamą situaciją, įvertinus jaunimo poreikius, turimą infrastruktūrą bei teikiamas viešąsias paslaugas jaunimui, išskiriamos šios jaunimo politikos Savivaldybėje prioritetinės veiklos kryptys:

63.1. jaunimo interesų užtikrinimas atskirose viešosios politikos srityse – švietimas ir mokslas, kultūra, sportas, darbas ir užimtumas, sveikata;

63.2. jaunimo veiklos plėtra, neformalusis jaunimo ugdymas.

64. Šių prioritetų įgyvendinimui numatomi 4 pagrindiniai tikslai bei uždaviniai.

65. Pirmas tikslas. Sudaryti sąlygas jauniems žmonėms sėkmingai integruotis į darbo rinką.

66. Uždaviniai šiam tikslui įgyvendinti:

66.1. ugdyti jaunų žmonių verslumą;

66.1. sudaryti palankias sąlygas jaunų žmonių verslo steigimui ir vystymui;

66.3. sudaryti palankias sąlygas kokybiškam jaunimo užimtumui didinti vasaros atostogų metu.

67. Antras tikslas. Užtikrinti jaunimo užimtumo ir turiningo laisvalaikio galimybes.

68. Uždaviniai šiam tikslui įgyvendinti:

68.1. užtikrinti darbo su jaunimu formų plėtrą bei kokybę;

68.2. vietovėse gyvenantiems jaunuoliams ar jaunuoliams iš socialiai pažeidžiamos aplinkos užtikrinti paslaugų prieinamumą bei kokybę neįgaliesiems jaunuoliams, kaimiškose;

68.3. užtikrinti neformaliojo ugdymo, savirealizacijos, laisvalaikio, kūrybos ar kt. pobūdžio užimtumo priemonių plėtrą bei kokybę.

69. Trečias tikslas. Sudaryti palankias jaunimo sveikatos priežiūros sąlygas.

70. Uždaviniai šiam tikslui įgyvendinti:

70.1. skatinti jaunų žmonių sveiką gyvenseną;

70.2. užtikrinti psichologinės pagalbos ir psichikos sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą jauniems žmonėms;

70.3. Užtikrinti sveikatos paslaugų teikimą jauniems žmonėms ir stebėsenos kokybę.

71. Ketvirtas tikslas. Užtikrinti jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimą ir plėtrą.

72. Uždaviniai šiam tikslui įgyvendinti:

72.1. skatinti jaunų žmonių aktyvumą ir dalyvavimą jaunimo, jaunimo organizacijų veikloje;

72.2. įgyvendinti jaunimo savanoriškos tarnybos modelį;

72.3. užtikrinti jaunų žmonių interesų atstovavimą, sprendžiant Savivaldybės jaunimo politikos klausimus;

72.4. skatinti tarptautinės savanorystės galimybes.

IV SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMAS

73. Plano įgyvendinimo laikotarpis – 2020–2023 m.

74. Planą, esant poreikiui, savivaldybės taryba gali koreguoti, tikslinti tikslus, uždavinius ir vertinimo kriterijus.

75. Pirmojo tikslo „Sudaryti sąlygas jauniems žmonėms sėkmingai integruotis į darbo rinką“ vertinimo kriterijai ir jų reikšmės:

	Vertinimo kriterijai	2020 m.	2021 m.	2023 m.
75.1.	Jaunų žmonių (16–29 m.) nedarbo lygis Savivaldybėje (<i>procentai, mažėjimas</i>)	6	5	4
75.2.	Jaunų žmonių (16–29 m.), turinčių savo verslą (<i>procentas, didėjimas</i>)	6	8	10
75.3.	Jaunų žmonių, dalyvavusių Savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programoje, skaičius (<i>skaičius, didėjimas</i>)	3	7	12

76. Antrojo tikslo „Užtikrinti jaunimo užimtumo ir turiningo laisvalaikio galimybes“ vertinimo kriterijai ir jų reikšmės:

	Vertinimo kriterijai	2020 m.	2021 m.	2023 m.
76.1.	Atvirųjų jaunimo erdvių ir atvirųjų jaunimo centrų skaičius (<i>skaičius, didėjimas</i>).	3	4	5
76.2.	Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių, finansuotų arba kofinansuotų Savivaldybės biudžeto lėšomis, nuolatinių lankytojų skaičius (<i>skaičius, didėjimas</i>).	70	80	100
76.3.	Vietovių (seniūnijų, miestelių, miestų, gyvenamųjų rajonų), kuriuose vykdomas mobilusis darbas su jaunimu, skaičius (<i>skaičius, didėjimas</i>).	3	5	7

77. Trečiojo tikslo „Sudaryti palankias jaunimo sveikatos priežiūros sąlygas“ vertinimo kriterijai ir jų reikšmės:

	Vertinimo kriterijai	2020 m.	2021 m.	2023 m.
77.1.	Jaunų žmonių, kurių psichinė savijauta bloga, procentas (<i>procentai, mažėjimas</i>)	13	12	10
77.2.	Prevencinių priemonių skaičius (<i>skaičius, didėjimas</i>)	8	10	14
77.3.	Jaunų žmonių, turinčių rūkymo įpročių, procentas (<i>procentai, mažėjimas</i>)	22	21	19

78. Ketvirtojo tikslo „Užtikrinti jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimą ir plėtrą“ vertinimo kriterijai ir jų reikšmės:

	Vertinimo kriterijai	2020 m.	2021 m.	2023 m.
78.1.	Jaunimo (14–29 m.), dalyvaujančio jaunimo organizacijų ar neformalių grupių veikloje, procentas (<i>procentas, didėjimas</i>)	10	12	14
78.2.	Trumpalaikę savanorišką veiklą atliekančių jaunų žmonių (14–29 m.) skaičius (<i>skaičius, didėjimas</i>)	10	12	16
78.3.	Ilgalaikę (ne mažiau nei 3 mėnesius) savanorišką veiklą atliekančių jaunų žmonių (14–29 m.) skaičius (<i>skaičius, didėjimas</i>)	10	12	16
78.4.	Veikiančių jaunimo organizacijų skaičius (<i>skaičius, didėjimas</i>)	1	2	3
78.5.	Jaunimo organizacijų padalinių, veikiančių nacionaliniu mastu, skaičius savivaldybėje (skaičius, didėjimas)	2	3	5
78.6.	Komisijų ir / ar darbo grupių, į kurių veiklą įtraukti jaunimo atstovai, skaičius	3	4	5

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

79. Plano įgyvendinimą koordinuoja JRK.

80. Kasmet iki kovo 15 d. atsakingi savivaldybės skyriai ir institucijos pateikia JRK priemonių įgyvendinimo ataskaitas.

81. Jaunimo problemų sprendimo Švenčionių rajono savivaldybėje 2020–2023 m. priemonių planas tvirtinamas kartu su šiuo Planu.

**JAUNIMO PROBLEMŲ SPRENDIMO ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE
PRIEMONIŲ PLANAS 2020–2023 METAMS**

Tikslas / Uždavinys / Priemonė*	Vertinimo kriterijus	Terminas	Vykdytojas	Finansavimas	Suinteresuotos šalys
1. Tikslas. Sudaryti sąlygas jauniems žmonėms sėkmingai integruotis į darbo rinką.					
1.1. Uždavinys. Ugdyti jaunų žmonių verslumą.					
1.1.1. Kasmet organizuoti jaunimo verslumo skatinimo renginius	Kasmet surengta ne mažiau kaip 2 jaunimo verslumo skatinimo renginiai	2021–2023 m.	JRK, Savivaldybės ugdymo įstaigos	Savivaldybės biudžeto ir projektų lėšos	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
1.2. Uždavinys. Sudaryti palankias sąlygas jaunų žmonių verslo steigimui ir vystymui.					
1.2.1. Teiki paramą jaunų žmonių smulkaus ir vidutinio verslo vystymui	Kasmet skirta parama ne mažiau kaip 2 jauniems žmonėms	2021–2023 m.	Savivaldybės administracijos Mokesčių ir turto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos	Verslo atstovai
1.2.2. Parengti jaunimo informavimo ir konsultavimo sistemą, užtikrinančią informacijos pasiekiamumą jaunimui patogiais kanalais apie egzistuojančias galimybes verslo srityje	Parengta jaunimo informavimo ir konsultavimo sistema, užtikrinanti informacijos pasiekiamumą jaunimui patogiais kanalais apie egzistuojančias galimybes verslo	2021 m.	Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras	Savivaldybės biudžeto lėšos	JRK, verslo atstovai

	sirtyje				
1.3. Uždavinys. Sudaryti palankias sąlygas kokybiškam jaunimo užimtumui didinti vasaros atostogų metu.					
1.3.1. Įgyvendinti Savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programą	Kasmet į programą įtraukta ne mažiau nei 5 jaunuoliai	2021–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos	JRK, darbdaviai
1.3.2. Viešinti Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programos suteikiamas galimybes ir rezultatus	Kasmet pavišinti ne mažiau kaip 2 informaciniai straipsniai, įvykęs 1 pristatymas Savivaldybės ugdymo įstaigose	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos	JRK, Savivaldybės ugdymo įstaigos
2. Tikslas. Užtikrinti jaunimo užimtumo ir turiningo laisvalaikio galimybes.					
2.1. Uždavinys. Užtikrinti darbo su jaunimu formų plėtrą bei kokybę.					
2.1.1. Įsteigti atvirąjį jaunimo centrą, vykdančį atvirąjį darbą su jaunimu	Įsteigtas atvirasis jaunimo centras	2023 m.	Savivaldybės administracija	Savivaldybės biudžeto, ES fondų lėšos	Bendruomenės, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
2.1.2. Užtikrinti atvirųjų jaunimo centrų / atvirųjų jaunimo erdvių teikiamų paslaugų įvairovę ir kokybę	Skirtas nuoseklus finansavimas atvirųjų jaunimo erdvių išlaikymui, suderinti kasmetiniai veiklų planai, atlikta pasiektų rezultatų analizė, atliktas atvirųjų jaunimo erdvių vertinimas	2020–2023 m.	JRK Atvirosios jaunimo erdvės	Savivaldybės biudžeto lėšos ir projektų lėšos	Bendruomenės, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, Savivaldybės jaunimo reikalų taryba

2.1.3. Užtikrinti mobiliojo darbo su jaunimu teikiamų paslaugų įvairovę ir kokybę.	Skirtas nuoseklus finansavimas mobiliojo darbo vykdymui, suderinti kasmetiniai veiklų planai, atlikta pasiektų rezultatų analizė.	2020–2023 m.	JRK, mobiliojo darbo vykdytojai	Savivaldybės biudžeto ir projektų lėšos	Bendruomenės, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
2.2. Uždavinys. Užtikrinti paslaugų prieinamumą bei kokybę neįgaliesiems jaunuoliams, kaimiškose vietovėse gyvenantiems jaunuoliams ar jaunuoliams iš socialiai pažeidžiamos aplinkos.					
2.2.1 Atlikti neįgaliųjų jaunų žmonių, gyvenančių savivaldybėje, poreikių analizę	Atlikta analizė, pateiktos išvados	2021 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, atvirosios jaunimo erdvės, neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijos
2.2.2. Atlikti teikiamų jauniems neįgaliesiems žmonėms socialinių paslaugų ir kitos socialinės pagalbos efektyvumo vertinimą	Atliktas vertinimas	2021 m.	Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos, projektų lėšos	Socialinių paslaugų centras, neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijos
2.2.3. Įtraukti į Savivaldybės socialinių paslaugų planą priemones jauniems neįgaliesiems žmonėms	Įtrauktos priemonės	2021 m.	Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos, projektų lėšos	Socialinių paslaugų centras, neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijos
2.3. Uždavinys. Užtikrinti neformaliojo ugdymo, savirealizacijos, laisvalaikio, kūrybos ar kt. pobūdžio užimtumo priemonių plėtrą bei kokybę.					
2.3.1 Atlikti neformaliojo švietimo programų, papildančių formalųjį	Atliktas veiklų įvertinimas, pateiktos išvados ir pasiūlymai	2021 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo,	Papildomo poreikio lėšoms nėra	Pabradės meno mokykla, Švenčionėlių meno mokykla, Švenčionių

ugdymą, vertinimą			jaunimo ir sporto skyrius		Juliaus Siniaus meno mokykla, Švenčionių rajono sporto centras
2.3.2. Atlikti neformalaus vaikų švietimo programų (NVŠ) analizę	Kasmet atliekama analizė, pateikiamos rekomendacijos NVŠ vykdytojams	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Papildomo poreikio lėšoms nėra	NVŠ teikėjai, dalyviai
2.3. 3. Įtraukti jaunus žmones į kaimiškųjų bendruomenių veiklas	Įtrauktų žmonių skaičius	2020–2023 m.	Kaimiškosios bendruomenės, Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos, projektų lėšos	Savivaldybės administracija
3. Tikslas. Sudaryti palankias jaunimo sveikatos priežiūros sąlygas.					
3.1. Uždavinys. Skatinti jaunų žmonių sveiką gyvenimą.					
3.1.1. Organizuoti diskusijas, susitikimus su sveikatos specialistais, gydytojais bei kitas veiklas, skirtas jaunimo lytiškumo ugdymui ir jaunuolių rengimui šeimai	Kasmet įvykę ne mažiau kaip 3 renginiai	2021–2023 m.	Savivaldybės ugdymo įstaigos	Savivaldybės biudžeto lėšos, projektų lėšos	Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius
3.1.2 Organizuoti prevencinius renginius, skatinančius vaikus ir jaunimą pasirinkti sveiką gyvenimo būdą	Kasmet įvykę ne mažiau kaip 3 renginiai	2020–2023 m.	Savivaldybės ugdymo įstaigos, Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos, projektų lėšos	Savivaldybės narkotikų kontrolės komisija, Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
3.1.3. Organizuoti masinius	Kasmet įvykę ne	2020–2023 m.	Švenčionių rajono	Savivaldybės	Savivaldybės

neprofesionalų sportą propaguojančius renginius (sporto šventes)	mažiau kaip 3 renginiai		sporto centras, Savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	biudžeto lėšos, projektų lėšos	administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius
3.2. Uždavinys. Užtikrinti psichologinės pagalbos ir psichikos sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą jauniems žmonėms.					
3.2.1. Teikti nerimo ir streso prevencijos, psichikos sveikatos raštingumo įgūdžių formavimo paslaugas, individualias psichologinės pagalbos paslaugas jauniems žmonėms	Kasmet atliekama teikiamų paslaugų analizė, sudaromas paslaugų teikimo planas	2020–2023 m.	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Savivaldybės biudžeto lėšos, projektų lėšos	Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, Savivaldybės ugdymo įstaigos
3.2.2. Viešinti informaciją apie teikiamas psichologinės pagalbos ir psichikos sveikatos priežiūros paslaugas	Kasmet pavišinti ne mažiau kaip 2 informaciniai straipsniai, įvykęs 1 pristatymas Savivaldybės ugdymo įstaigose	2020–2023 m.	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Savivaldybės biudžeto lėšos, projektų lėšos	Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, Savivaldybės ugdymo įstaigos
3.3. Uždavinys. Užtikrinti sveikatos paslaugų teikimą jauniems žmonėms ir stebėsenos kokybę.					
3.3.1. Atlikti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų jauniems žmonėms analizę	Atlikta analizė, pateiktos rekomendacijos	2021 m.	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Papildomo poreikio lėšoms nėra	Savivaldybės gydymo įstaigos Savivaldybės ugdymo įstaigos
4. Tikslas. Užtikrinti jaunimo įgalinimo ir įtraukimo į pilietinę veiklą galimybių kūrimą ir plėtrą.					
4.1. Uždavinys. Skatinti jaunų žmonių aktyvumą ir dalyvavimą jaunimo, jaunimo organizacijų veikloje.					
4.1.1. Įgyvendinti programas ir projektus,	Kasmet įgyvendinta ne mažiau kaip 2	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos	Savivaldybės biudžeto ir	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba, jaunimo ir

skirtus jaunimo lyderiams ugdyti, jaunimo lyderystės įgūdžiams stiprinti	programos ar projektai		Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	projektų lėšos	su jaunimu dirbančios organizacijos
4.1.2. Organizuoti jaunimo projektų finansavimo konkursą	Kasmet įvykęs konkursas, skirtas finansavimas ne mažiau kaip 4 projektams	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos	Jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, neformalios jaunimo grupės
4.1.3. Organizuoti jaunimo organizacijų padalinių, veikiančių nacionaliniu mastu, pristatymus	Kasmet įvykęs ne mažiau kaip 1 pristatymas	2021–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Papildomo poreikio lėšoms nėra	Jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, neformalios jaunimo grupės Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
4.1.4. Organizuoti renginius, skatinančius vyresnio (ne mokyklinio) amžiaus jaunuolius aktyviau dalyvauti nevyriausybių organizacijų veiklose	Kasmet įvykęs ne mažiau kaip 1 renginys	2021–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto ir projektų lėšos	Jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, neformalios jaunimo grupės, Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
4.2. Uždavinys. Įgyvendinti jaunimo savanoriškos tarnybos modelį.					
4.2.1. Organizuoti renginius (susitikimus, diskusijas, konferencijas, informacinius renginius, mokymus, konsultacijas ar mokymus ir konsultacijas) jaunimo savanorius priimančioms organizacijoms	Kasmet įvykę ne mažiau kaip 4 renginiai	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos	Savanorius priimančios ir galinčios priimti organizacijos, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
4.2.2. Organizuoti renginius (susitikimus, diskusijas,	Kasmet įvykę ne mažiau kaip 2	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos	Savivaldybės biudžeto lėšos	Savanorišką veiklą organizuojančios

konferencijas, informacinius renginius, mokymus, konsultacijas ar mokymus ir konsultacijas) savanorišką veiklą organizuojančioms organizacijoms	renginiai		Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius		organizacijos, savanorius priimančios ir galinčios priimti organizacijos, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
4.2.3. Organizuoti renginius jauniems žmonėms supažindinti, paskatinti dalyvauti ir į(si)traukti į savanorišką veiklą	Kasmet įvykę ne mažiau kaip 4 renginiai	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos	Savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos, Savanorius priimančios ir galinčios priimti organizacijos, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
4.2.4. Viešinti informaciją apie savanorystės galimybes ir jaunimo savanoriškos tarnybą programą	Kasmet pavišinti ne mažiau kaip 2 informaciniai straipsniai, įvykęs 1 pristatymas Savivaldybės ugdymo įstaigose	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Papildomo poreikio lėšoms nėra	Savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos, Savanorius priimančios ir galinčios priimti organizacijos, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
4.3. Uždavinys. Užtikrinti jaunų žmonių interesų atstovavimą, sprendžiant Savivaldybės jaunimo politikos klausimus					
4.3.1. Užtikrinti efektyvų Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos darbą	Rengiami metiniai veiklos planai, posėdžių protokolai, veiklos ataskaitos, viešinama internete	2020–2023 m.	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba, JRK	Papildomo poreikio lėšoms nėra	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios nevyriausybines organizacijos, bendruomenės

4.3.2. Į Savivaldybės Komisijų ir / ar darbo grupių veiklą įtraukti jaunos žmonės	Komisijų ir / ar darbo grupių, į kurių veiklą įtraukti jauni žmonės, skaičius – 5, jaunų žmonių skaičius – ne mažiau 5	2020–2023 m	Savivaldybės jaunimo reikalų taryba, JRK	Papildomo poreikio lėšoms nėra	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios nevyriausybinių organizacijos, bendruomenės
4.3.3. Atlikti jaunimo problematikos ir jaunimo politikos kokybės vertinimo tyrimus	Atlikti jaunimo problematikos ir jaunimo politikos kokybės vertinimo tyrimai	2023 m.	JRK	Savivaldybės biudžeto ir Valstybės biudžeto lėšos	Jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, Savivaldybės taryba, Savivaldybės administracija, Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
4.3.4. Užtikrinti Jaunimo problemų sprendimo plano tęstinumą	Parengti Jaunimo problemų sprendimo plano 2021–2023 m. įgyvendinimo ataskaitą, parengti naują Jaunimo problemų sprendimo planą 2024–2027 m.	2023 m.	JRK	Papildomo poreikio lėšoms nėra	Jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, Savivaldybės taryba, Savivaldybės administracija, Savivaldybės jaunimo reikalų taryba
4.4. Uždavinys. Skatinti tarptautinės savanorystės galimybes.					
4.4.1 Organizuoti renginius, informuojančius jaunuolius apie programų „Erasmus+“ „Europos solidarumo korpusas“ galimybes	Kasmet įvykę ne mažiau kaip 2 renginiai	2020–2023 m.	Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius	Papildomo poreikio lėšoms nėra	Jaunimo tarptautinė bendradarbiavimo agentūra, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos

